

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВОЗНАВСТВА, ФОЛЬКЛОРІСТИКИ
ТА ЕТНОЛОГІЇ ІМ. М. Т. РИЛЬСЬКОГО**

З В І Т

**про діяльність Ради молодих учених
ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України
за 2024 рік**

Київ

2024

I. Персональний склад Ради молодих учених ІМФЕ

У 2024 р. за результатами вступу до аспірантури коло наукової молоді ІМФЕ поповнили 2 здобувачі наукового ступеня доктора філософії. Чинний склад РМУ ІМФЕ наступний: н. с. **О. Головко** (голова РМУ); к. і. н., н. с. **О. Коломийчук** (заступник голови РМУ); Ph.D, м. н. с. **Т. Веремєнко** (секретар РМУ; мобілізований до лав Збройних Сил України); к. і. н., н. с. **К. Бех**; к. і. н., н. с. **Б. Сауляк**; к. і. н., м. н. с. **О. Дєдуш**; к. ф. н., м. н. с. **Т. Броварець**; Ph.D, м. н. с. **І. Турейський** (IV р. н.); здобувачі наукового ступеня доктора філософії **А. Супрун-Живодрова** (III р. навч.); **А. Бацвін** (III р. навч.); **А. Кислюк** (III р. навч.), **Д. Кочержук** (III р. навч.), **В. Стішов** (II р. навч.), **Н. Масненко** (II р. навч.), **О. Павлюк** (II р. навч.), **Є. Кузьменко** (II р. навч.), **Б. Тищенко** (I р. навч.), **М. Живодров** (I р. навч.). Усього – 18 чол.

II. Виконання планових тем молодими ученими Інституту

5 молодих учених ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України як автори розділів брали участь у виконанні 5 планових тем:

— У межах науково-дослідної теми відділу «Український етнологічний центр» під назвою **«Вітчизняні ідентифікаційні практики та соціокультурні стратегії: художньо-мистецький, культурно-антропологічний та глобалізаційний виміри»** (2022–2026 рр.) до колективної монографії **«Культурно-антропологічні ракурси сучасних етноідентифікаційних практик»** готували розділи к. і. н., н. с. **К. Бех**; к. і. н., м. н. с. **О. Дєдуш**; к. і. н., н. с. **О. Коломийчук**; н. с. **О. Головко**.

— У межах науково-дослідної теми відділу «Український етнологічний центр» під назвою **«Українська культурна спадщина у світлі постколоніальних студій та сучасного культурного національного проєкту “Відновлення України”»** (2022–2026 рр.) до однойменної колективної монографії готували розділи к. і. н., н. с. **К. Бех**; к. і. н., м. н. с. **О. Дєдуш**; к. і. н., н. с. **О. Коломийчук**; н. с. **О. Головко**.

— У межах науково-дослідних проєктів відділу української та зарубіжної фольклористики під назвами *«Фольклор у сучасному суспільстві: традиції, трансформації»* (2021–2023 рр.) та *«Актуальні проблеми сучасної фольклористики: термінологія, жанрова специфіка, міждисциплінарні підходи»* (2022–2026 рр.). до колективних монографій готувала 2 розділи к. ф. н., м. н. с. **Т. Броварець**.

— У межах виконання грантів НАН України дослідницькими лабораторіями / групами молодих учених НАН України для проведення досліджень за пріоритетними напрямками розвитку науки і техніки у 2024–2025 роках реалізація наукового проєкту молодих учених *«Сучасне воєнне повсякдення громад Київщини: культурно-антропологічний вимір»* дослідницьким колективом (к. і. н. **К. Бех**, н. с. **О. Головка**, к. і. н. **О. Дедуш**, к. і. н. **О. Коломийчук**).

III. Виконання здобувачами освітньо-наукової складової на третьому рівні вищої освіти (доктор філософії)

Аспірант IV р. навч. **І. Турейський** успішно завершив навчання та захистив дисертацію (грудень 2024 р.).

Аспірантка III р. навч. **А. Сунрун-Живодрова** завершила здобуття необхідних освітніх компетентностей із обов'язкових професійних дисциплін, написала текст двох розділів дисертації обсягом 90 стор. Апробувала дослідницькі результати на 4 міжнародних науково-практичних конференціях в Україні (Київ, Ужгород).

Аспірант III р. навч. **А. Бацвін** завершив здобуття необхідних освітніх компетентностей із обов'язкових професійних дисциплін, апробував результати дисертаційного дослідження на 4 міжнародних конференціях в Україні (Київ, Миколаїв, Івано-Франківськ, Полтава), опублікував 1 статтю у фаховому виданні.

Аспірант III р. навч. **А. Кислюк** завершив здобуття необхідних освітніх компетентностей із обов'язкових професійних дисциплін, підготував текст другого розділу дисертації (78 стор.), опублікував 1 статтю у фаховому

виданні, апробував результати дисертаційного дослідження на 2 міжнародних конференціях в Україні (Київ).

Аспірант III р. навч. **Д. Кочержук** завершив здобуття необхідних освітніх компетентностей із обов'язкових професійних дисциплін, підготував чернетку дисертації (190 стор.), апробував результати дисертаційного дослідження на 14 міжнародних і 2 всеукраїнських конференціях в Україні (Київ, Ужгород, Суми, Чернівці) та за кордоном (Рига, Латвія). Опублікував 3 одноосібні статті у наукових виданнях категорії «Б».

Аспірант II р. навч. **Н. Масненко** завершив здобуття необхідних освітніх компетентностей із загальнонаукових дисциплін, підготував текст першого розділу дисертації, апробував результати дослідження на 2 міжнародних та 1 всеукраїнській конференціях в Україні (Київ). Опублікував 2 статтю у науковому виданні категорії «Б».

Аспірант II р. навч. **В. Стішов** завершив здобуття необхідних освітніх компетентностей із загальнонаукових дисциплін, підготував 23 стор. тексту дисертації (вступ, розділ I), провів інтерв'ювання 20 респондентів, які емігрували з України до Німеччини, апробував результати дослідження на 5 міжнародних та 1 всеукраїнській конференціях в Україні (Київ, Івано-Франківськ, Харків) та за кордоном (Кишинів, Молдова). Опублікував 1 статтю у науковому виданні категорії «Б».

Аспірант II р. навч. **Н. Масненко** завершив здобуття необхідних освітніх компетентностей із загальнонаукових дисциплін, підготував таблиці втрат історико-архітектурної спадщини за матеріалами дослідження Київської, Чернігівської, Сумської, Харківської областей та м. Києва, апробував результати дослідження на 3 міжнародних та 1 всеукраїнській конференціях в Україні (Київ, Лубни, Харків). Опублікував 1 статтю у науковому виданні категорії «Б».

IV. Координація наукової діяльності

— К. і. н., н. с. **К. Бех** продовжувала виконувати обов'язки ученого секретаря Інституту, займатися координацією наукової роботи усієї установи, була делегованим Дирекцією учасником і куратором РМУ ІМФЕ.

— Голова РМУ ІМФЕ, н. с. **О. Головка** за умов воєнного стану в Україні та необхідності впровадження дистанційних форм комунікації забезпечив технічну підтримку засідань бюро Відділення літератури, мови та мистецтвознавства НАН України, Ученої ради, відділів та Ради молодих учених Інституту у режимі відеоконференцій на платформі Zoom.

— Протягом поточного року учений секретар ІМФЕ, к. і. н., н. с. **К. Бех** та голова РМУ, н. с. **О. Головка** брали участь у всіх засіданнях Вченої ради Інституту.

— н. с. **О. Головка** разом із к. і. н., н. с. **О. Коломийчуком** координували процес реалізації акції II етапу «Національна академія наук України – бібліотекам» (підбірки комплектів видань ІМФЕ, комунікація із бібліотеками, підготовка та ведення відповідної документації – угод про співпрацю, накладних із передачі / прийому книг тощо).

V. Наукові експедиції

— У 2024 році група молодих науковців, виконуючи дослідницький проєкт «*Сучасне воєнне повсякдення громад Київщини: культурно-антропологічний вимір*», здійснила 59 експедиційних виїздів, вивченням охоплено 41 населений пункт, узято інтерв'ю у 93 очевидців російсько-української війни (к. і. н. **К. Бех**, н. с. **О. Головка**, к. і. н. **О. Дедуш**, к. і. н. **О. Коломийчук**).

— У грудні 2024 року асп. **В. Стішов** провів індивідуальні експедиційні виїзди до Тернопільської (м. Кременець, с. Плоске) та Рівненської (м. Рівне, м. Корець) областей, де зафіксовано матеріал від переселенців, які емігрували до Німеччини як зовнішньо переміщені особи та станом на кінець 2023 року повернулися в Україну.

VI. Зв'язки з освітою. Участь у роботі Малої академії наук України

– У січні – лютому 2024 р. голова РМУ ІМФЕ, м. н. с. **О. Головка** брав участь в організації та проведенні II (міського) етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Київського територіального відділення Малої академії наук України у 2020-2021 навчальному році. Виступив рецензентом 22 робіт учнів 8-11 класів, членом журі власне конкурсу-захисту у секції «Етнологія». М. н. с., к. ф. н. **Т. Броварець** як голова журі була задіяна в організації та проведенні II (міського) етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт у секції «Фольклористика».

VII. Участь у конференціях, симпозіумах, семінарах

Міжнародні конференції за кордоном:

– **О. Головка** – Simpozionul Internațional de etnologie dedicat Zilei Universale a Iei și Zilei Naționale a Portului Popular (м. Кишинів, Республіка Молдова, 20-21 червня 2024 р.); XVI-a Conferința Științifică Internațională “Patrimoniul Cultural – Cercertare, Valorificafre, Promovare”, dedicată Zilelor Europene ale Patrimoniului (м. Кишинів, Республіка Молдова, 26–27 вересня 2024 р.);

– **А. Супрун-Живодрова** – Міжнародна науково-практична конференція «Стан і тенденції розвитку науки, освіти, технологій і суспільства» (Тампере, Фінляндія, 27 лютого 2025 р.).

– **В. Стішов** – VIII Міжнародна наукова конференція «Культурна спадщина вчорашнього дня – внесок у розвиток суспільства завтрашнього дня» (онлайн-формат) (8–9 лютого 2024 р., Кишинів, Республіка Молдова).

Міжнародні конференції в Україні:

– **В. Стішов, А. Бацвін, Н. Масненко, О. Коломийчук, К. Бех, О. Дєдуш, І. Турейський, А. Кислюк, Д. Кочержук, О. Павлюк, Є. Кузьменко, А. Супрун-Живодрова** – Міжнародна науково-практична конференція «Культурна спадщина й ідентифікаційні процеси часів воєнного

лихоліття: теоретичні та прикладні ракурси досліджень» (11–12 липня 2024 р., ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України, м. Київ);

— **Є. Кузьменко** – виступив на XXVII Міжнародній науково-практичній конференції «Короленківські читання» (24–25 жовтня 2024 р., Харків);

— **Т. Броварець** – виступила з доповіддю-презентацією на Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасне шевченкознавство: мультидисциплінарні дискурси» (12 березня 2024 р., Київ);

— **А. Супрун-Живодрова** взяла участь у конференції «Наукові горизонти XXI століття: мультидисциплінарні дослідження» (Ужгородський національний університет, 16-17 травня 2024 р.).

— **А. Кислюк** виступив із доповіддю на Міжнародній науково-практичній конференції «Національний репертуар у музичних театрах світу. Досвід підтримки, популяризації та промоції» (НМАУ, 26-28 лютого 2024 р., Київ).

Всеукраїнські конференції:

— **Н. Масненко** – взяв участь у Всеукраїнській науково-теоретичній конференції студентів та аспірантів «Україна і світ: гуманітарно-технічна еліта та соціальний прогрес» (18-19 червня, м. Харків);

— **А. Бацвін, І. Турейський, О. Коломийчук, О. Головка** – взяли участь у всеукраїнській науково-практичній конференції «Карпатські етнологічні читання» (м. Івано-Франківськ, квітень 2024 р.).

VIII. Видавнича діяльність

Статті у науковій періодиці України:

— **Бацвін А.** Трансформація символічного простору міста Галича в другій половині XX – на початку XXI століття. *Народна творчість та етнологія*. 2024. № 1 (401). С. 88–96.

— **Кислюк А.** Лисенкіана в дослідженнях Михайла Степаненка в її зв'язках із музикознавчою традицією та сучасними дослідженнями творчості митця. *Народна творчість та етнологія*. 2024. № 2 (402). С. 87–94.

– **Стішов В.** Еміграція з України до Німеччини в умовах російсько-української війни. *Народна творчість та етнологія*, 2024. № 1. С. 65–74.

– **Головко О.** Повсякденні страви з кукурудзяного борошна та круп у харчуванні українців Східноподільського Придністров'я кінця XIX – початку XXI століття. *Народна творчість та етнологія*. 2024. № 3 (403). С. 82–91.

– **Масненко Н.** Етнічний склад населення окружних центрів Східного Поділля: Могилева та Тульчина (за матеріалами перепису населення 1926 року). *Етнічна історія народів Європи*. 2024. Вип. 73. С. 94–98.

– **Масненко Н.** Етнічний склад сільського населення та сільських рад Східного Поділля (Вінницька, Могилівська, Тульчинська округи) за матеріалами перепису населення 1926 року. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Історія*. 2024. Вип. 50. С. 79–84.

IX. Популяризація наукових результатів

Наповнення інформаційних та науково-популярних ресурсів ІМФЕ

– Учений секретар ІМФЕ к. і. н. **К. Бех** курує наповнення інформаційними матеріалами офіційного сайту Інституту (<https://www.etnolog.org.ua>), а також відповідне відображення реалізованих анонсів, подій та ініціатив на Фейсбук-сторінці (<https://www.facebook.com/groups/634032143367022>) та відкритій групі (<https://www.facebook.com/etnolog.org.ua>).

– Голова РМУ ІМФЕ, н. с. **О. Головко** є одним із ініціаторів створення та модератором діючого при Інституті науково-популярного ресурсу «Етнографія» (<http://ethnography.org.ua>). Керує аудіовізуальним наповненням офіційного YouTube каналу ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України (<https://www.youtube.com/channel/UCxFSwsue7FGKESTAzC2vJ7A>).

Молоді науковці стали ініціаторами та організаторами таких заходів:

- Гостьова лекція Романа Лихограя «Міжкультурний конфлікт та способи його вирішення в українському фольклорі» (18 квітня 2024 р.,

https://www.etnolog.org.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=2436&Itemid=477);

- Науково-просвітницький семінар «Вишитий одяг – національний спадок і символ єднання українців», присвячений Всесвітньому дню вишиванки та Дню науки в Україні (14 травня 2024 р., <https://old.nas.gov.ua/UA/Messages/Pages/View.aspx?MessageID=11355>);
- Науковий семінар Рад молодих учених: «Актуальні дослідження гуманітарної науки: перспективи та ідеї молодих учених» (12 листопада 2024 р., <https://www.facebook.com/share/p/17zAs5Jm7A/>);
- Гостьова лекція доктора **Томаша Кошека**, ад'юнкта Закладу культурознавства Інституту історії Жешувського університету (Польща), на тему «**Від гірських походів до наукових і культурних проєктів: перспектива антрополога**» (25 листопада 2024 р., https://www.etnolog.org.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=2073&Itemid=469).

Активність молодих учених фіксуємо у різноманітних науково-освітніх, мистецьких та презентаційних заходах, серед них:

— **О. Коломийчук** взяв участь у радіопередачі «У Ваших наміреннях» на «Радіо Марія» (м. Київ), де розповідав про особливості відзначення свята Спаса на Бойківщині;

— **О. Дєдуш** провів гостьову лекцію «Історична спадщина Білої Церкви: російські пережитки та українські перспективи» для родичів загиблих та чинних бійців батальйону «ОУН» (Дендропарк «Олександрія» НАН України, 1 вересня 2024 р.);

— **К. Бех** виступила ініціатором та модератором наукового семінару Рад молодих вчених «Актуальні дослідження гуманітарної науки: перспективи та ідеї молодих учених» (12 листопада 2024 р.);

— **Д. Кочержук** був членом журі низки конкурсів: Всеукраїнського конкурсу мистецтв «Зимові ігри», ГО «Динаміка успіху» (2 січня); Всеукраїнського конкурсу мистецтв «Любов – це...», ГО «Динаміка успіху»

(9 лютого); II Всеукраїнського конкурсу талантів «Перший 1», ГО «Динаміка успіху» (5 серпня 2024 р.);

— **О. Головка** взяв участь у презентації народознавчих та мистецтвознавчих видань Інституту, переданих у межах акції «Національна академія наук України – бібліотекам», у Хмельницькій обласній універсальній науковій бібліотеці (м. Хмельницький, 4 грудня 2024 р.).

Х. Самоосвіта та підвищення кваліфікації молодих учених

— Курс «Базова психологічна допомога в умовах війни» (2024 р.) (**К. Бех**).

XI. Нагороди та відзнаки

— **О. Коломийчук** – перемога у номінації «Літературознавство, мовознавство, мистецтвознавство та народознавство» конкурсу Ради молодих вчених НАН України «Найкращий молодий вчений Академії – 2024».

— **О. Головка, К. Бех** – грамоти Президії НАН України та Ради молодих вчених НАН України.